

Radni
Wary

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W ŚWIARKLAŃCU
Z SIEDZIBĄ W NAKLE ŚLĄSKIM
UL. GŁÓWNA 62**

ZA ROK 2021

Sporządziła:
Katarzyna Shuheber
Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Świerklańcu

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. KRYTERIA DOCHODOWE ORAZ PRZEDZIAŁY DOCHODOWE RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY OPS	4
II. POWODY PRYZNANIA POMOCY PRZEZ OPS	5
III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE Z POMOCY SPOŁECZNEJ	6
IV. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ	7
1. Udzielone świadczenia – zadania własne 2021 r.	9
2. Posiłki i dożywianie	11
3. Usługi opiekuńcze	12
4. Domy pomocy społecznej	12
5. Praca socjalna	12
6. Prace społecznie użyteczne	13
7. Zjawisko przemocy w rodzinie	13
8. Realizacja działania wspierającego rodziny wieloproblemowe - asystent rodziny	15
9. Stypendia szkolne	17
V. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY	18
1. Realizacja zadania – zasiłki dla opiekunów – dotacja celowa z budżetu państwa	20
2. Realizacja programu świadczenia wychowawcze (500+)	20
VI. WSPÓŁPRACA Z BANKIEM ŻYWNOŚCI W CZĘSTOCHOWIE	21
VII. PROGRAM OSŁONOWY	21
VIII. PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH	22
IX. ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ	22
X. DODATEK MIESZKANOIOWY	23
XI. DODATEK ENERGETYCZNY	23
ZAKOŃCZENIE	24

WSTĘP

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Gminy Świerklaniec utworzoną w celu wykonywania zadań własnych i zleconych określonych w Ustawie o pomocy społecznej, której działalność ma na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Przytoczony zapis ustawy o pomocy społecznej oraz ustawa o samorządzie gminnym stanowi prawne ramy funkcjonowania Ośrodka.

Poza zadaniami wynikającymi z ww. ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje inne zadania określone następującymi przepisami prawa:

- ustawy o świadczeniach rodzinnych;
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów;
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów;
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- ustawa o systemie oświaty - pomoc materialna dla ucznia – stypendia szkolne;
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tzw. 500+);
- ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”;
- innych rozporządzeń wykonawczych.

W okresie sprawozdawczym plan finansowy Ośrodka wynosił ogółem 20.814.065,45 zł, a wykonanie to kwota 20.104.887,10 zł.

Rok 2021 był kolejnym, w którym Ośrodek ze względu na wystąpienie światowej pandemii SARS-CoV-2, wprowadził w działalność Ośrodka kilka zmian organizacyjnych. Jednakże Ośrodek Pomocy Społecznej funkcjonował w pełnym zakresie, zachowując wszystkie wymagania dotyczące dystansu społecznego oraz zachowania bezpieczeństwa jakie wymusiła na pracownikach pandemia tj. noszenie

maseczek oraz dezynfekcja rąk. Pracownicy socjalni pracowali, wykonywali swoje obowiązki zarówno w terenie jak i drogą telefoniczną oraz elektroniczną.

Pracownicy socjalni Ośrodka mieli kontakt telefoniczny z klientami Ośrodka, przebywającymi na kwarantannie, którym zapewniano pomoc w nagłych sytuacjach, jak i życia codziennego. Ponadto pomoc była udzielana w przypadku zgłoszeń przekazanych z innych jednostek oraz instytucji Gminy.

Przez cały czas zapewniona była pełna ciągłość pracy Ośrodka, dzięki temu bez opóźnień realizowane były wypłaty wszystkich świadczeń pieniężnych oraz innych form wsparcia.

I. KRYTERIA DOCHODOWE ORAZ PRZEDZIAŁY DOCHODOWE RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY OPS

Ze wsparcia w zakresie działań pomocy społecznej w 2021 roku skorzystało 81 rodzin.

W omawianym okresie sprawozdawczym pomocą zostały objęte osoby i rodziny, które spełniały następujące kryteria dochodowe:

1) dochód na osobę samotnie gospodarującą nie przekraczał 701,00 zł;

2) osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekraczał 528,00 zł,

przy jednoczesnym występowaniu co najmniej jednego powodu wymienionego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

W oparciu o te kryteria Ośrodek wydał decyzje administracyjne przyznające świadczenie dla 121 osób i objął pomocą w różnych formach 81 gospodarstw domowych, w których zamieszkiwały 153 osoby. Łącznie przeprowadzono 346 wywiadów środowiskowych oraz załatwiono 737 spraw bieżących, wniosków.

II. POWODY PRYZNANIA POMOCY PRZEZ OPS

Powody przyznania pomocy:

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin
1	Ubóstwo	50
2	Niepełnosprawność	45
3	Bezrobocie	32
4	Potrzeba ochrony macierzyństwa	12
5	Długotrwała choroba	24
6	Alkoholizm	17
7	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	11
8	Bezdomność	6
9	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2
10	Narkomania	3
11	Zdarzenia losowe	1

Przeprowadzona analiza przesłanek obiektywnych przyznania pomocy przez OPS wskazuje, że głównym powodem trudnej sytuacji życiowej jest ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa, długotrwała choroba, alkoholizm oraz bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych.

Należy jednak podkreślić, iż większość środowisk objętych wsparciem Ośrodka są to środowiska, w których diagnozowanych jest jednocześnie kilka problemów. Problemy te są ze sobą sprzężone.

III. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Formy udzielonej pomocy

Forma świadczeń	Rzeczywista liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych. Ogółem (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	121	81	153
w tym: świadczenia pieniężne	100	63	128
świadczenia niepieniężne	24	22	33
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	-	-	-
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	-	98	201
w tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	-	67	132
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny	-	-	2242

IV. REALIZACJA ZADAŃ WŁASNYCH GMINY Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- 1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- 2) sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej;
- 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- 4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- 5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- 6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- 7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- 9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;
- 10) praca socjalna;
- 11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- 13) dożywianie dzieci;
- 14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- 15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

- 16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- 18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- 19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- 20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Do zadań własnych gminy należy:

- 1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- 2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- 3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Szczegółowa informacja o zasiłkach i pomocy w naturze przedstawiona jest w poniższej tabeli.

1. Udzielone świadczenia – zadania własne 2021 r.

Formy pomocy	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w zł	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM	26	224	110 713	25	33
z tego: środki własne	-	-		-	-
dotacja			110 713		
w tym przyznane dla: osoby samotnie gospodarującej	19	176	99 544	19	19
pozostającej w rodzinie	7	48	11 169	6	14
ZASIŁKI OKRESOWE - OGÓŁEM	36	197	71 027	35	78
z tego: środki własne	-	-	-	-	-
dotacja			71 027		
w tym przyznane z powodu: bezrobocia	26	158	57 957	25	53
długotrwałej choroby	3	3	864	3	5
niepełnosprawności	3	6	740	3	8
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
innego niż ww.	7	30	11 466	7	18
SCHRONIENIE	3	-	18 462	3	3
POSIŁEK	3	68	292	1	5
w tym dla dzieci	3	68	292	1	5

USŁUGI OPIEKUŃCZE - OGÓŁEM	17	1 839	23 992	17	24
w tym specjalistyczne	-	-	-	-	-
SPRAWIENIE POGRZEBU	-	2	5 840	-	-
w tym osobom bezdolnym	-	1	3 220	-	--
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	1	1	2 000	1	2
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE - OGÓŁEM	74	68	30 033	40	91
w tym zasiłki celowe specjalne	8	14	1 950	8	14
INTERWENCJA KRYZYSOWA	-	-	-	4	4
PRACA SOCJALNA	-	-	-	98	201
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ	11	120	350 053	11	13

Podstawową formą pomocy świadczonej przez Ośrodek była systemowa, metodyczna praca socjalna, a w dalszej kolejności pomoc materialna, głównie w formie zasiłków stałych, okresowych i celowych. Zasiłki te były przyznawane w szczególności na pokrycie części lub w całości kosztów zakupu żywności, leków lub leczenia, zakupu opału, odzieży i środków czystości.

W 2021 wydano 197 decyzji dotyczących zasiłków okresowych, 38 dotyczących zasiłków stałych oraz 123 decyzje dotyczące zasiłków celowych.

2. Posiłki i dożywianie

Program „Posiłek w szkole i w domu” za rok 2021

Wyszczególnienie	Ogółem	Dzieci do czasu rozpoczęcia nauki w szkole podstawowej	Uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponadpodstawowej	Pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ups
RZECZYWISTA LICZBA OSÓB OBJĘTYCH PROGRAMEM OGÓŁEM	70	18	13	39
w tym liczba osób korzystających z posiłku	3	2	1	0
zasiłku celowego	60	16	12	34
świadczenia rzeczowego	10	0	0	10
KOSZTY PROGRAMU OGÓŁEM (w PLN)	30 331 zł			
z tego: środki własne	20 000 zł			
dotacja	10 331 zł			
LICZBA PUNKTÓW ŻYWIENIOWYCH - OGÓŁEM	7			
z tego stołówki	7			
LICZBA PLACÓWEK PROWADZĄCYCH DOŻYWIANIE	7			
w tym: szkoły	4			
przedszkola	3			
inne				

Wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 był realizowany w 2021 r. Środki na dożywianie pochodziły z budżetu Gminy oraz dotacji celowej na wsparcie środków samorządowych. Liczba osób objętych programem - 70.

3. Usługi opiekuńcze

W 2021 r. Ośrodek zapewniał usługi opiekuńcze dla osób samotnych i w rodzinie w związku z podeszłym wiekiem, niepełnosprawnością, które wymagały pomocy opiekuńczej i opiekuńczo – pielęgnacyjnej.

Usługi opiekuńcze 2021 r. – środki własne samorządowe:

Liczba osób objętych pomocą usługową - 17

Cena za 1 godzinę usługi podstawowej – 29,00 zł

Cena za 1 godzinę usługi specjalistycznej – 29,00 zł

Koszt pomocy usługowej 23 991,70 zł

4. Domy pomocy społecznej

Liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej w 2021 r. - 11 osób.

Koszty ponoszone przez Gminę – 350 052,55 zł

5. Praca socjalna

Praca socjalna jako systemowa i metodyczna prowadzona była:

- z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Pracownik socjalny Ośrodka prowadził pracę socjalną z osobami i rodzinami mającymi wiele problemów oraz wymagających zaangażowania specjalistów. Same działania polegające na dystrybucji różnego rodzaju zasiłków bez równoczesnego świadczenia pracy socjalnej nie prowadzą do życiowego usamodzielniania czy przezwyciężenia przejściowo trudnej sytuacji. Przynoszą efekt przeciwny do zamierzonego – wśród klientów bowiem pojawia się syndrom wyuczonej bezradności oraz bierne a nawet roszczeniowe postawy wobec pracowników socjalnych, na których chcą przerzucić odpowiedzialność za swój los.

6. Prace społecznie użyteczne

Po raz kolejny w 2021 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy Starostą Powiatu Tarnogórskiego a Wójtem Gminy Świerklaniec w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych. OPS Świerklaniec na mocy wspomnianego porozumienia skierował na prace 16 osób.

7. Zjawisko przemocy w rodzinie

Przemoc w rodzinie

W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 25 Niebieskich Karty.

W 2021 roku odbyły się 4 ogólne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego powołał do pracy grupy robocze. Odbyły się 82 posiedzenia Grup Roboczych, wypełniono 17 Niebieskich Kart – C i 12 Niebieskich Kart – D. Skierowano 7 wniosków do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 2 wnioski skierowano do Prokuratury w związku z podejrzeniem o popełnieniu przestępstwa a 3 wnioski do Sądu o wgląd w sytuację rodziny.

W skład grup roboczych każdorazowo wchodził dzielnicowy i pracownik socjalny OPS, który zajmował się prowadzeniem dokumentacji, organizowaniem i koordynowaniem pracy grupy. W zależności od potrzeb, do udziału w pracach grupy zapraszano także przedstawicieli innych instytucji, np. pedagoga szkolonego czy kuratora. Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego.

Działania podejmowane przez OPS w odniesieniu do różnych kategorii osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie:

1. Działania podejmowane wobec ofiar przemocy w rodzinie:

- interwencja w kryzysie,
- monitoring sytuacji w rodzinie,
- podejmowanie kontaktów z instytucjami,
- współpraca z dzielnicowym,

- udzielanie wsparcie emocjonalnego na rzecz poprawy sytuacji w rodzinie,
- poradnictwo psychologiczne,
- pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych,
- poradnictwo rodzinne,
- współpraca z PCPR w Tarnowskich Górach,
- edukacja i poradnictwo w zakresie prawidłowego pełnienia roli rodzicielskiej,
- motywowania do udziału w grupach psychoedukacyjnych, terapeutycznych,
- przygotowanie wniosku do sądu o wgląd w sytuacje wychowawczą dzieci,
- poradnictwo prawne,
- edukacja w zakresie zjawiska przemocy,
- wyjaśnianie działań wynikających z procedury „Niebieskiej Karty”,
- pomoc materialna,
- współpraca z pedagogami szkolnymi,
- informowanie o możliwości skorzystania z pomocy psychologicznej, prawnej medycznej i socjalnej,
- skierowanie do Punktu Interwencji Kryzysowej i Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
- edukowanie w zakresie problemu uzależnienia od alkoholu,
- pomoc w załatwieniu lokalu socjalnego
- współpraca z GKRPA,
- współpraca z kuratorami;

2. *Działania podejmowane wobec sprawców przemocy w rodzinie:*

- interwencja kryzysowa
- podejmowanie kontaktów z instytucjami,
- współpraca z kuratorami sądowymi,
- współpraca z dzielnicowymi,
- współpraca z PCPR,
- poradnictwo rodzinne, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów,
- pomoc w uzyskaniu bezpłatnej pomocy prawnej,
- pomoc w uzyskaniu bezpłatnej pomocy psychologicznej,
- podejmowanie współpracy z placówkami prowadzącymi leczenie odwykowe i terapię uzależnień,

- motywowanie do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie,
- informowanie sprawcy przemocy w rodzinie o podjęciu wobec niego działań w skutek zgłoszenia stosowania przez niego przemocy,
- motywowanie sprawcy przemocy do podjęcia przez niego leczenia odwykowego,
- udzielanie informacji o możliwościach skorzystania z różnych form specjalistycznej pomocy w lokalnych instytucjach,
- edukacja w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie,
- dostarczanie wiedzy w zakresie problemu uzależnień oraz jego skutków społecznych,
- wyjaśnianie działań wynikających z procedury „Niebieskiej Karty”.

8. Realizacja działania wspierającego rodziny wieloprotymowe - asystent rodziny

Usługi asystenta realizowane były w okresie od stycznia do grudnia 2021 r., z uwzględnieniem obowiązujących obostrzeń, ze względu na stan epidemiczny; w ramach ½ etatu (umowa o pracę; zadaniowy czas pracy);

Celem pracy asystenta rodziny w 2021 r. było:

- poznanie środowiska rodzinnego,
- zapewnienie pomocy w rozwiązywaniu podstawowych problemów socjalnych,
- zapewnienie pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
- zapewnienie wsparcia w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
- motywowanie i zapewnienie pomocy w podejmowaniu aktywności społecznej,
- motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych poszukiwania oraz podejmowania pracy zawodowej.

Wsparciem asystenta rodzin zostało objętych 8 rodzin, w tym 5 zobowiązanych przez Sąd do współpracy, w których występowały liczne problemy z wypełnianiem ról w rodzinie oraz niewydolność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych.

Do zakresu obowiązków asystenta rodziny należało również wspieranie rodziny poprzez konsultacje i działania o charakterze edukacyjnym w zakresie:

- prawidłowego wychowania i opieki na dziećmi (organizowanie wolnego czasu dzieciom, budowanie prawidłowych więzi między członkami rodziny, rozwijanie umiejętności wychowawczych, aktywne uczestnictwo w życiu szkolnym dziecka),
- dbania o zdrowie (higiena, pielęgnacja, prawidłowe odżywianie, rekreacja w razie potrzeby, leczenie i rehabilitacja)
- gospodarowanie budżetem domowym (planowanie i monitorowanie wydatków, oszczędne gospodarowanie mediami),
- wykonywanie prac na rzecz domu oraz ich podziału na członków rodziny (sprzątanie, zmywanie, gotowanie, prasowanie, remont itd.),
- pozyskiwania usług na rzecz domu i rodziny (np. związanych z naprawą, załatwianiem spraw urzędowych, znalezieniem pracy, kontaktów ze służbą zdrowia),
- usamodzielniania się poprzez uzupełnianie wykształcenia i podjęcia pracy, dbałości o edukację i rozwój dzieci.

W roku 2021 asystent zakończył pracę z 1 rodziną ze względu na zrealizowanie założonych celów; z kolei z 2 rodzinami praca została zakończona z powodu niepodejmowania przez rodziny współpracy z asystentem;

9. Stypendia szkolne - pomoc materialna dla uczniów

Pomoc materialna udzielana jest uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwia pokonywanie barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Przepisy w tym zakresie zostały określone w ustawie o systemie oświaty, stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerklańcu w 2021 r. przyznał stypendia:

1. w okresie styczeń – sierpień – dla 17 uczniów:

wydatki: 10 250 zł

w tym

środki własne: 2 050 zł

środki centralne: 8 200 zł

2. w okresie wrzesień – grudzień – dla 10 uczniów:

wydatki: 3 852,36 zł

w tym

środki własne: 770,49 zł

środki centralne: 3 081,87 zł

V. ŚWIADCZENIA RODZINNE I FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Ośrodek Pomocy Społecznej od maja 2004 r. realizuje zadanie zlecone, związane z przyznawaniem i wypłacaniem świadczeń rodzinnych od października 2008 r. realizuje wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Od kwietnia 2016 r. realizuje świadczenia wychowawcze (tzw. 500+).

W omawianym okresie sprawozdawczym pomocą zostały objęte osoby i rodziny, które spełniły kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych:

- dochód na osobę w rodzinie nie przekraczał 674 zł,
- dochód dla osób niepełnosprawnych nie przekraczał kwoty 764 zł,
- dla osób korzystających z Funduszu Alimentacyjnego dochód na osobę nie przekroczył 900 zł.

Świadczenia wypłacone w 2021 r. obejmowały wypłatę:

- **Świadczenia rodzinne:**

1. zasiłek oraz dodatki do zasiłku rodzinnego:
 - a) dodatek z tytułu urodzenia dziecka,
 - b) dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
 - c) dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
 - d) dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
 - e) dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka,
 - f) dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania,
 - g) dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego;
2. świadczenia opiekuńcze:
 - a) zasiłek pielęgnacyjny,
 - b) świadczenia pielęgnacyjne,
 - c) specjalny zasiłek pielęgnacyjny;
3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka;
4. świadczenia rodzicielskie.

- **Zasiłek dla opiekunów**
- **Fundusz alimentacyjny**

- **Świadczenia z ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin za życiem**

W okresie sprawozdawczym:

- liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne (średniomiesięcznie) - 505
- liczba dzieci, na które był wypłacany zasiłek rodzinny (średniomiesięcznie) - 337
- liczba rodzin pobierających zasiłek rodzinny (średniomiesięcznie) - 143
- fundusz alimentacyjny pobierało (średniomiesięcznie) 24 rodzin
- składki emerytalno – rentowe opłacano 29 osobom miesięcznie
- składki zdrowotne - 5 osobom miesięcznie

Wydatki na świadczenia rodzinne

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Zasiłki rodzinne	453 926	4 039
2	Dodatki do zasiłków rodzinnych w tym z tytułu:	258 386	2 427
2.1	urodzenia dziecka	14 000	14
2.2	opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	53 436	139
2.3	samotnego wychowywania dziecka	28 477	148
2.4	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	28 787	277
2.4.1	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia	4 050	45
2.4.2	kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia	24 737	232
2.5	rozpoczęcia roku szkolnego	21 934	503
2.6	podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	31 541	474
2.6.1	na pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem, w miejscowości, w której znajduje się szkoła	1 271	16
2.6.2	na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła	30 270	458
2.7	wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	80 248	872
3	Zasiłki rodzinne z dodatkami (poz. 1 + poz. 2)	712 312	6 466
4	Zasiłki pielęgnacyjne	1 035 601	4 805
5	Świadczenia pielęgnacyjne	1 059 114	556
6	Specjalny zasiłek opiekuńczy	4 340	7
7	Świadczenia opiekuńcze (poz. 4 + poz. 5 + poz. 6)	2 099 055	5 368
8	Razem (poz. 3 + poz. 7)	2 811 367	11 834
9	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	58 000	58

10	Świadczenia rodzicielskie	159 308	181
11	Razem (poz. 8 + poz. 9 + poz. 10)	3 028 675	12 073

Wydatki na fundusz alimentacyjny

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Fundusz alimentacyjny	213 396	464

Wydatki na składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
1	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	180 667	342
2	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze	9 610	56
RAZEM		190 277	398

Realizacja zadania – zasiłki dla opiekunów – dotacja celowa z budżetu państwa

Wydatki na zasiłki dla opiekunów: wydatki w 2021 r. to 1.770 zł, z tej formy skorzystała 1 rodzina.

Realizacja programu świadczenia wychowawcze (500+) w roku 2021

Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego (500+) – 1 770, w tym złożonych:

- w wersji papierowej - 240
- drogą elektroniczną – 1 530

Liczba dzieci, które w 2021 r. otrzymały świadczenie wychowawcze (500+) – 2 594

Liczba ustaleń prawa i decyzji – 1 725

w tym:

- przyznających – 1 671
- odmawiających - 5
- zmieniających - 21
- umarzających postępowanie - 28

Łączna kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych to 14 250 158 zł.

Realizacja zadania „Za życiem”

Dotacja celowa z budżetu państwa wydatki w 2021 r. wyniosły 8 000,00 zł, z tej formy wsparcia skorzystały 2 rodziny.

VI. WSPÓŁPRACA Z BANKIEM ŻYWNOŚCI W CZĘSTOCHOWIE

Ośrodek Pomocy Społecznej, w ramach współpracy, brał udział w Programie Operacyjnym Pomoc Żywnościowa – 2014-2020 (Podprogram 2020), który jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym na terenie Gminy Świerklaniec.

Pomocy żywnościowej w formie produktów takich jak np.: mleko (ok. 3 t), makaron (ok. 1,7 t), cukier (ok. 1,4 t), olej (1,5t), ryż i kasza (1,5 t), koncentrat pomidorowy (0,4 t), szynka wieprzowa lub drobiowa (1,4 t), pasztet (0,15 t), ser żółty (0,5 t), mus jabłkowy (0,7 t), miód (0,2 t) udzielano w miesiącach: luty, kwiecień, maj, czerwiec i sierpień.

W 2021 r. wsparciem zostało objętych 257 osób, w tym 127 kobiet i 130 mężczyzn. Szczegółowa analiza osób korzystających z tej pomocy wykazała, że wśród 257 osób - 96 osób to dzieci do lat 15, a 7 osób to osoby powyżej 65 roku życia. Ponadto 31 osób to osoby niepełnosprawne.

Łącznie Ośrodek Pomocy Społecznej wydał ok. 15 ton żywności.

VII. PROGRAM OSŁONOWY

„Wsparcie osób niepełnosprawnych i ich rodzin na lata 2018 – 2025”

Pomoc w formie: zapewnienie dowozu do ośrodków wsparcia, warsztatów terapii zajęciowej, wsparcie w formie pracy socjalnej. Z tej formy pomocy w 2021 r. skorzystało 12 osób – na kwotę 69 086,00 zł.

W ramach Programu złożono 12 wniosków, w tym 4 kobiety, 8 mężczyzn, wszystkie osoby zostały objęte wsparciem;

Usługa transportowa realizowana była w okresie od stycznia 2021 r. do grudnia 2021 r., z wyłączeniem okresów zajęć zdalnych i/lub ich braku, ze względu na stan epidemiczny

Pomoc dotyczyła mieszkańców wszystkich sołectw gminy Świerklaniec:

- Świerklaniec: 2 osoby (2 mężczyzn);
- Nakło Śląskie: 6 osób (2 kobiety, 4 mężczyzn);
- Orzech: 2 osoby (1 kobieta, 1 mężczyzna);
- Nowe Chechło: 2 osoby (1 kobieta, 1 mężczyzna).

Dowóz obejmował swoim zasięgiem 5 Placówek, tj.:

- Środowiskowy Dom Samopomocy, Tarnowskie Góry, ul. Wyszyńskiego 135 – 2 osoby (2 mężczyzn);
- Środowiskowy Dom Samopomocy, Tarnowskie Góry, ul. Strzybnicka 9 – 2 osoby (2 mężczyzn);
- Warsztaty Terapii Zajęciowej, Tarnowskie Góry, ul. Śniadeckiego – 5 osób (3 kobiety, 2 mężczyzn);
- Warsztaty Terapii Zajęciowej, Bytom, ul. Tetmajera 2 – 2 osoby (1 kobieta, 1 mężczyzna);
- Warsztaty Terapii Zajęciowej, Kalety, ul. Szkolna 8 – 1 osoba (1 mężczyzna).

VIII. PRAWO DO ŚWIADCZEŃ OPIEKI ZDROWOTNEJ FINANSOWANYCH ZE ŚRODKÓW PUBLICZNYCH

Liczba wydanych decyzji w 2021 r. to 18.

IX. ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPELNOSPRAWNEJ - edycja 2021

Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej to Program realizowany przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, ze środków Funduszu Solidarnościowego. Celem programu jest **ograniczenie skutków niepełnosprawności poprzez stymulowanie osób niepełnosprawnych do podejmowania aktywności i umożliwienie im realizowania prawa do niezależnego życia.**

W ramach Programu Ośrodek w 2021 r. przyjął oraz rozpatrzył pozytywnie 3 wnioski o wsparcie (w tym 1 kobieta, 2 mężczyzn).

Usługa asystencji osobistej realizowana była w okresie od sierpnia 2021 r. do grudnia 2021 r., z uwzględnieniem obowiązujących obostrzeń, ze względu na stan epidemiczny;

Pomoc dotyczyła mieszkańców 3 sołectw gminy Świerklaniec:

- Świerklaniec: 1 osoba (1 mężczyzna) – znaczny stopień niepełnosprawności;
- Orzech: 1 osoba (1 kobieta) – umiarkowany stopień niepełnosprawności;
- Nowe Chechło: 1 osoba (1 mężczyzna) – znaczny stopień niepełnosprawności.

Zatrudniono w ramach Programu dwóch asystentów osobistych osób niepełnosprawnych, w ramach umowy zlecenia.

Asystenci wypracowali łącznie 525 godzin, w tym 350 godzin z osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności i 175 godzin z osobą z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;

Łącznie wydatkowano 22 442,23 zł, które były w 100% finansowane w ramach Programu.

X. DODATEK MIESZKANIOWY

Od czerwca 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie dot. udzielania wsparcia w postaci dofinansowania do czynszu, tzw. dodatku mieszkaniowego. W tym okresie Ośrodek wydał: 16 decyzji administracyjnych oraz wydatkował na ten cel 31 047 zł.

XI. DODATEK ENERGETYCZNY

Od czerwca 2021 r. Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadanie dot. udzielania wsparcia w postaci dodatki energetycznego. Dodatek energetyczny stanowi częściową rekompensatę kosztów opłat ponoszonych z tytułu opłat za energię elektryczną. W tym okresie Ośrodek wydał: 9 decyzji administracyjnych oraz wydatkował na ten cel 1 002 zł finansowane z Budżetu Państwa

ZAKOŃCZENIE

Rok 2021 był drugim rokiem naznaczonym przez pandemię COVID – 19, jednakże opisany w sprawozdaniu katalog programów oraz zadań realizowanych w 2021 r. przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerklańcu jest nadal realizowany i na bieżąco modyfikowany.

W oparciu o zdiagnozowane aktualne potrzeby i problemy klientów oraz zmieniające się ustawodawstwo, w tym zakresie Ośrodek Pomocy Społecznej w Świerklańcu nadal będzie kontynuował sprawdzone działania, ale również wdrażał nowe rozwiązania oraz metody pracy, tak aby udzielana pomoc osobom zamieszkującym Gminę Świerklaniec była optymalna.